

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Les regles i el joc

El pas de les grans mobilitzacions al carrer d'aquests darrers anys a favor d'un nou estat a una mobilització tant o més àmplia per debatre les bases constitucionals del nou país, ha de ser una gran oportunitat per assolir la maduresa que necessita el procés encetat fa prop de deu anys. Si tot plegat va començar –amb un punt d'insensatesa– amb el lema repetit tantes vegades i atribuït a Jean Cocteau, “Ho van aconseguir perquè no sabien que era impossible”, la nova etapa reclama saber sobre quines regles ha de funcionar el nou país. Un canvi de rasant ben assenyalat pel nou president de la Generalitat citant –amb ironia– una frase sovint emprada pel partit més rabiosament unionista: “*Impossible* és només una opinió”. És a dir, allò que ara ens compromet a la independència és, justament, saber que és possible.

AQUESTA NOVA ETAPA de mobilització popular orientada a la participació en l'establiment de les bases de la nova Constitució –oficialitzada aquest dissabte a Cornellà per l'ANC– té tres virtuts. En primer lloc, donarà un horitzó precís a la independència per omplir-la de sentit, i alhora en foragitarà els vicis propis o que li han atribuït des de fora amb mala intenció. Segonament, ha de saber convidar sectors socials que fins ara han mostrat desconfiança en les veritables intencions de tot plegat. I, en tercer lloc, ha de contribuir a situar el debat a favor de la independència amb plena consciència de quines condicions democràtiques li són exigibles.

LA POSADA EN MARXA d'aquest gran debat nacional, però, no està exempta de dificultats. D'entrada, hi ha la iniciativa www.reiniciacatalunya.cat, que ja ha fet una proposta de treball, amb el suport de diverses entitats i la col·laboració d'experts. A més, cal determinar de quina manera s'hi afegiran Òmnium Cultural i l'ANC. També, esclar, cal veure com es coordinen aquests treballs amb la comissió parlamentària que s'ha constituït amb als mateixos objectius. Entre els riscos, n'esmentaré dos de ben concrets. Un, cal garantir que la participació no acabi en mans d'uns pocs grups ben organitzats i molt ideologitzats, però escassament representatius de les majories democràtiques. L'altre, que l'esforç invertit en el debat tingui el reconeixement just en els resultats finals i no passi com amb l'Estatut, que, després d'una

CRISTINA CALDERER

.....
El procés constituent ha de saber definir com més clarament millor el seu propòsit

voluntariosa campanya participativa, la negociació política en va acabar prescindint.

HI HA UNA DIMENSIÓ del projecte, però, que em preocupa particularment. I és que el procés constituent ha de saber definir com més clarament millor el seu propòsit. Dir que es tracta de discutir “quin país volem” pot portar el debat a una confrontació ideològica i política més enllà del que és una Constitució. És a dir, que una cosa és debatre les regles que han de permetre un joc obert a les majories democràtiques que en cada moment determinin els catalans, i l'altra seria voler que la Constitució ja precisés un model concret de societat, tancant el joc abans de començar la partida. Establir la frontera entre el que és constituent i el que ha de ser resultat de la confrontació política dins de la futura Constitució és fonamental per no crear falses expectatives i per evitar futures frustracions.